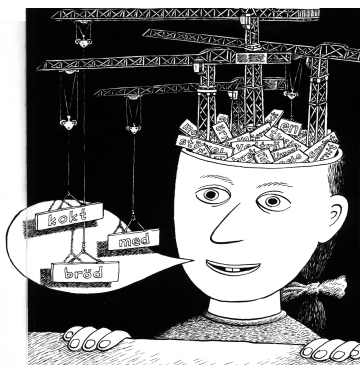

Språkdidaktik – några utvecklingsperspektiv

Inger Lindberg

LÄSprojektets lärarfortbildning,
Strängnäs 2018-11-21

Utvecklingsperspektiv

i förhållande till språkdidaktikens forskningsförankring

- Språksyn
- Lärande
- Språkinlärning/språkutveckling
- Undervisningens roll
- Fokus på form
- Kommunikativ kompetens
- Språk och lärande
- Flerspråkighet: Förstaspråk/andraspråk/främmandespråk

Synen på kunskap och (språk)lärande har varierat och utvecklats

- Kunskapen är "färdig", given och reproduceras mekaniskt, (behavioristisk)
- Kunskapen konstrueras mentalt, kreativt och individuellt (kognitiv)
- Lärande ses som socialt, dynamiskt och situerat meningsskapande (sociokulturell)

liksom språksynen

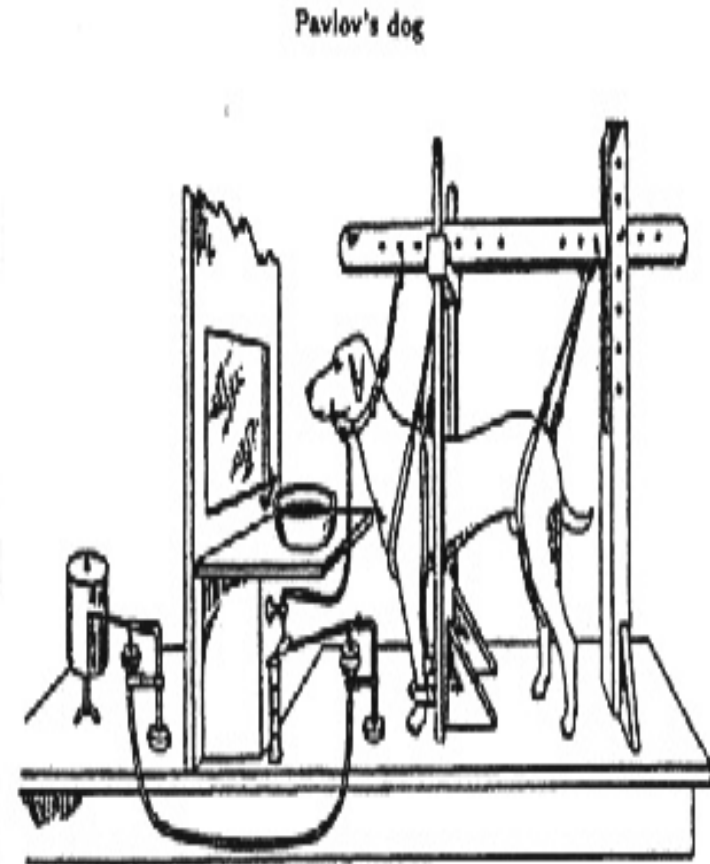
- Mekanisk/strukturell: en uppsättning språkliga vanor
- Mentalistisk/strukturell: grammatiska regler + lexikon
- Kommunikativ kompetens; strukturell, sociolingvistisk, pragmatisk
- Systemisk/funktionell: språk i kontext, språkliga val utifrån syfte och funktion beskriver, språk som text/genrer,
- Poststrukturell: språk som handlingar (diskurser) som strukturerar vår verklighet och konstruerar vår identitet (makt- och dominansperspektiv)

Språkinläraren som papegoja ...

1960-tal: Behaviorism och språkundervisning - audiolingval metod

- **Språkinläraren som ett oskrivet bland vars språkliga beteende formas genom positiv och negativ förstärkning. (Jfr Pavlovs hundar och Skinner 1957)**
- **Förstaspråket stör inlärningen av andraspråket och måste alltså trängas bort. Idén om ett begränsat utrymme för språk.**
- **Orsaken till fel i andraspråket ligger i skillnader mellan modersmål och andraspråk. (Kontrastiv analys och Transferhypotesen)**
- **Undervisningens roll är att genom drillövningar och positiv förstärkning automatisera och befästa "färdiga strukturer i andraspråket.**
- **Språksynen är strukturell**

Läroplan i svenska för invandrare II: Supplement, Skolöverstyrelsen 1971.

- Syftet är att ge deltagarna vissa, främst muntliga, språkvanor som spontant skall kunna aktiveras i skilda situationer, utan att deltagarna behöver ta vägen över modersmålet." (s. 10)

Paradigmskifte 1970-tal

- Validiteten hos den behavioristiska teorin ifrågasätts
- Influenser från mentalistiska/kognitiva teorier
- Chomskys generativa språk teori

Till språkinläraren som uggla...

Chomsky och den generativa grammatiken

Generativ grammatik

- Bygger på tanken om en medfödd
- språkförmåga som återspeglas i universella principer för mänskliga språk.
- Fokus på den infödde talarens intuitiva kunskap
- **den abstrakta kompetensen**
- Litet intresse för språk i användning –
performansen
- Betoning på språklig kreativitet och
grammatiska regler

Svenska för vuxna invandrare. Allmänna mål och riktlinjer. Skolöverstyrelsen 1978.

- ”Språkundervisningen måste vidare utgå från en genomtänkt syn på hur människan lär sig språk. Utgångspunkten är här att inlärandet av språk kräver en medveten mental aktivitet, som ger allt större insikter om språkets struktur och funktioner. Deltagarnas möjligheter att tillägna sig kunskaper i och om språket är i hög grad avhängiga kunskaper i och om det egna språket, kunskaper i och om andra språk och tidigare studievana. ” (s. 7)

Interimspråksforskning

- Interimspråksforskning - ett nytt forskningsområde med fokus på studier av naturlig andraspråksutveckling influerad av generativ teori och barnspråksforskning
- Lärande som kognitiv konstruktion och språkinläraren som informationsbehandlare
- Visar att andraspråket i utvecklas efter delvis förutsägbara mönster oavsett modersmål. (Forskning kring inlärningsgångar, markeringsteori)
- Undervisningens roll är att stötta och påskynda den kognitiva processen och ge rik tillgång till varierat språkutvecklande "begripligt inflöde". (Jfr Krashen)

Språkinlärning som kreativt skapande och kognitiv process

Varje individ bygger successivt upp "en mental grammatik" för det nya språket från ett starkt förenklat till ett alltmer utvecklat och sofistikerat system (jfr barnspråksutveckling):

"Inte socker kaffe"

"Jag skulle föredra kaffe utan socker om du ursäktar"

Input/output-modellen

INFLÖDE

MENTAL
GRAMMATIK

UTFLÖDE

I morgon ska vi åka till
Malmö.

I morgon åka Malmö

I morgon vi åka Malmö

I morgon vi ska åka Malmö

I morgon ska vi åka till Malmö

Men är vi alltid så kreativa? Influenser från språkteknologi och korpuslingvistik

Studier av autentiskt språk i användning utifrån stora sökbara databaser (korpusar) har visat att språkbrukare inte hela tiden söker efter nya kreativa lösningar. De tenderar snarare att uttrycka sig enligt återkommande, mer eller mindre fasta mönster i återkommande kommunikativa situationer.

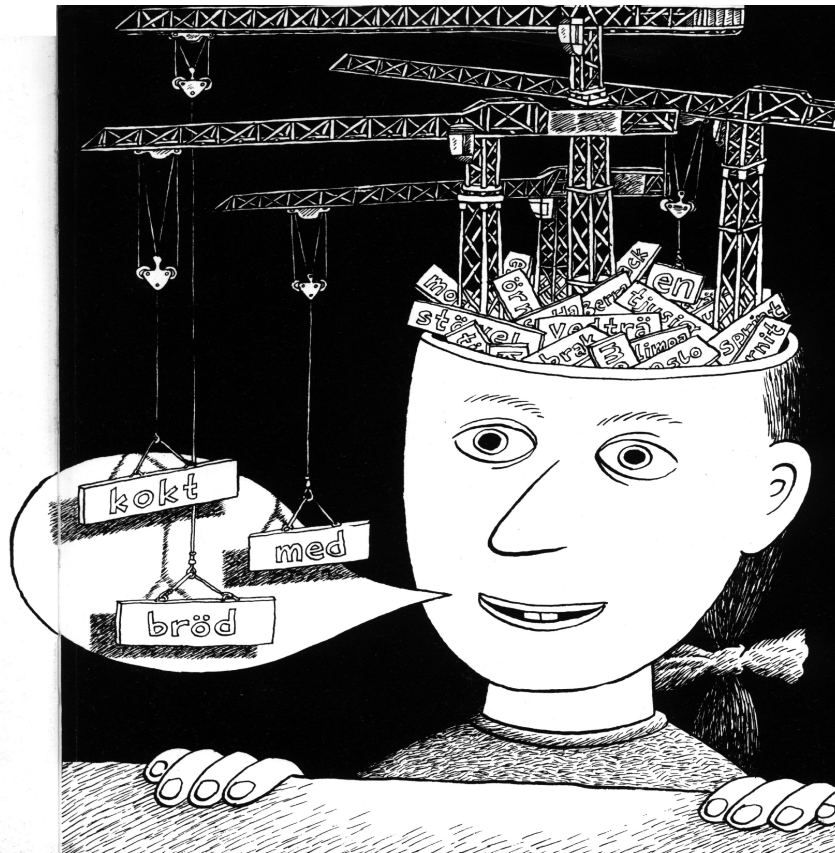

Språkbanken och sökverktyget KORP

<https://spraakbanken.gu.se/korp/>

<http://www.natcorp.ox.ac.uk/>

Språkanvändning – att bygga med lösvirke eller färdiga element?

Ta en sväng på stan och leta rätt på en korvkiosk.
Gå fram till luckan och hör hur korvgubben säger:

Konventionaliserade, färdiga lösningar

"speakers do at least as much remembering as they do putting together"

Bolinger (1976:2)

Två samverkande och komplementära principer

- **det öppna valets princip**
språkbrukaren gör en serie kreativa, successiva val utifrån sitt grammatiska system
- **idiomprincipen**
språkbrukaren väljer ur en stor uppsättning mer eller mindre fasta och färdigproducerade fraser

Sinclair (1987)

Idiomprincipen

- är uttryck för en naturlig tendens till ekonomiskt utnyttjande av resurser
- speglar den upprepade förekomsten av likartade situationer och behov i människors tillvaro
- motiveras av de krav som spontan och direkt kommunikation ställer på sina utövare

Exempel på färdiga fraser

- För att göra en lång historia kort ...
- Mycket tyder på att...
- Det råder inget tvivel om att...
- Tiden läker alla sår
- Från det ena till det andra
- Livet på en pinne
- För den händelse att
- ...

Ermann & Warren (2000)

- Fasta, "färdigförpackade fraser" varierar med avseende på genomsnittlig andel, typ och längd mellan muntliga och skriftliga register:
- Mellan 40 och 60% av en text utgörs av fasta, färdiga fraser
- Samtal uppvisar en högre genomsnittlig proportion av färdiga fraser (59%) än skriven text (52%)

Konsekvenser för språkundervisningen (Skehan 1997)

För att möjliggöra en kontinuerlig utveckling av andraspråket och en effektiv kommunikation krävs ett fokus på parallella, interagerande kanaler:

En regelbaserad kanal - för kreativ användning och utveckling (det öppna valets princip)

En exempelbaserad kanal - för snabb åtkomst (idiomprincipen)

Både papegoja och uggla alltså!

Kritik mot Chomskys strukturella kompetensbegrepp (Hymes 1972)

- *"there are rules of use without which the rules of grammar would be useless"* (1972, p. 278)

Från strukturell till kommunikativ kompetens (Hymes 1972)

- Kommunikativ kompetens är enligt Dell Hymes kunskap om regler för förståelse och produktion av språkets referentiella såväl som sociala betydelse utifrån ett sociolingvistiskt perspektiv.

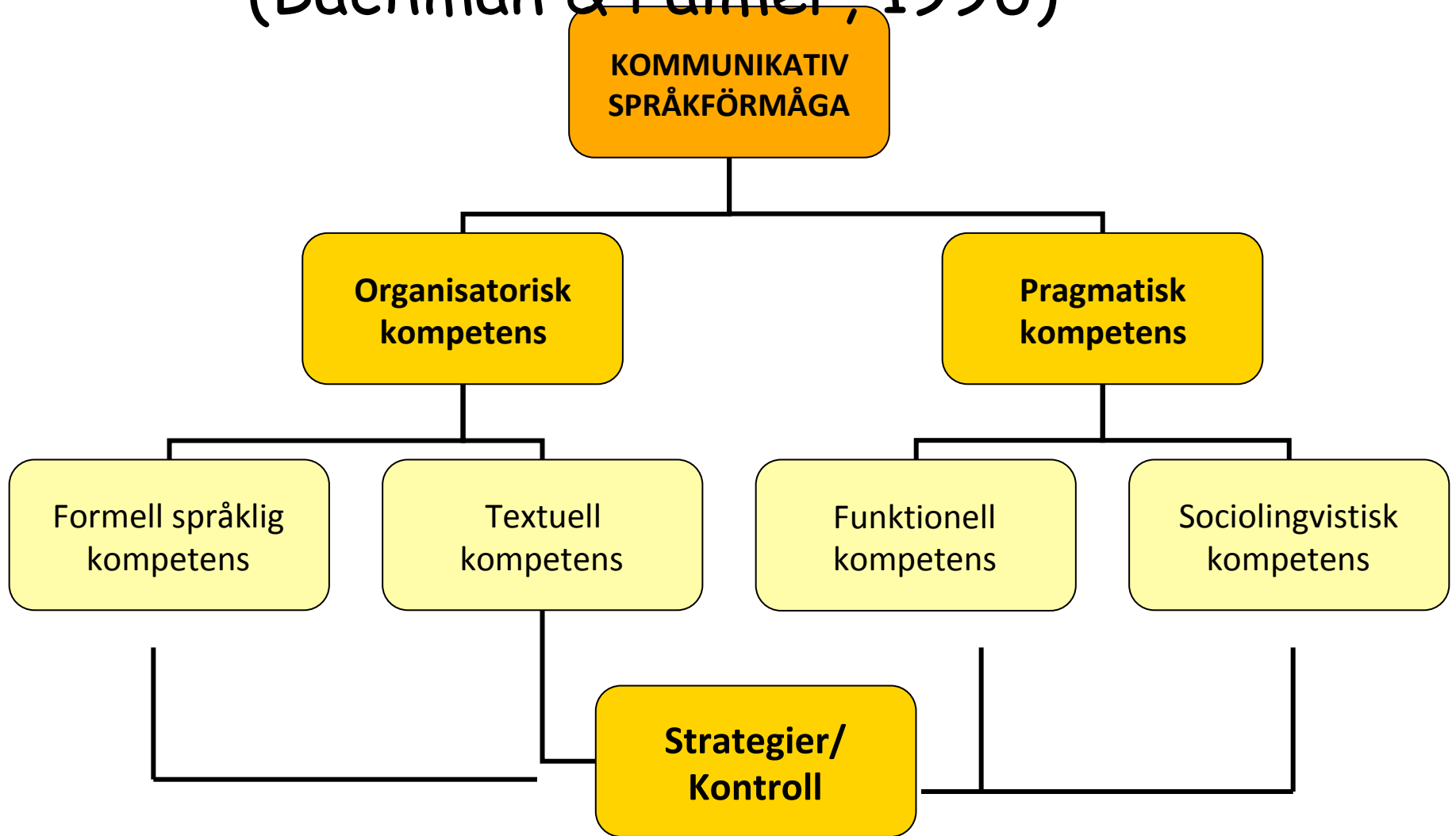
Kommunikativ kompetens ...

- "inkluderar kompetens om när man talar, när man inte gör det, såväl som vad man talar om, med vem, var och på vilket sätt."

Kommunikativ kompetens

- Influenser även på utvecklingsprojekt inom Europarådet som initierades i början på 1970-talet och som hade till uppgift att utarbeta program för språkundervisning för vuxna i de olika medlemsländerna bl a i form av Threshold levels, s k tröskelnivåbeskrivningar (van Ek, 1975; Tröskelnivå, 1981; Lindberg, 1993, Bachman & Palmer 1996).
- Utvecklingen av modeller för kommunikativ kompetens utvecklades också av kanadensiska forskare i samband med de sk "språkbadsprogrammen" (Canale & Swain 1980; Canale 1985)

Communicative language ability (Bachman & Palmer, 1996)

•
•
• och av Europarådet

CEF Scales: C.L. Competences

Linguistic Competence

- General Linguistic Range
- Vocabulary Range
- Grammatical Accuracy
- Vocabulary Control
- Phonological Control
- Orthographic Control

Pragmatic Competence

- Flexibility
- Turntaking
- Thematic Development
- Cohesion and Coherence
- Propositional Precision
- Spoken Fluency

Sociolinguistic Competence

- Sociolinguistic Appropriateness

Kritik mot input/outputmodellen som alltför mekanisk och passiv:

(Hatch, 1978, Long 1981, van Lier 1988, Swain, 1985)

Samtalets roll

- "Language learning evolves out of learning how to carry on conversations"
- Studier av språkutvecklande samtal visar på vikten av återkoppling och möjligheter till **språklig förhandling** utifrån ett diskursanalytiskt perspektiv

Input/output-modellen

INFLÖDE

MENTAL
GRAMMATIK

UTFLÖDE

I morgon ska vi åka till
Malmö.

ÅTERKOPPLING
OCH FÖRHANDLING

I morgon åka Malmö

I morgon vi åka Malmö

I morgon vi ska åka Malmö

I morgon ska vi åka till Malmö

Återkoppling i fria samtal...

- I21: ja har sett min mormor / hon var mycke gammal / hon hade den (refererar till en burka)
- K: åh
- I21: hon se / hon kunde inte komma ut i hemifrån utan den
- K: mm ha- men hade hon hål för ögonen då?
- I21: nej inget
- K: ingenting
- I21: ingenting
- K: då fick nån gå med å å hålla i henne då
- I21: nej nej man ser de finns små små hålar
- K: jaha små små hål
- I21: ja ss- de till exempel de e kläder (håller upp tröjan och visar att man kan se genom den) å de finns hålar små små hålar (K:JA) ja så

Forts.

K: små små hål

I21: små små små hål

I22: kan man titta på den?

K: man kan [titta genom

I21: [ansikte nej nej nej man kan inte ...

K: man kan inte titta in

I21: hon kan se ut=

K: ja

I21: =vem e han ock hon och dom (I22: MEN DOM) men
andra folk vet inte vem e hon därför att de e /
man kan inte se hennes ansikte

K: neej

I21: de finns bara små små hål
(Lindberg 2004)

Konsekvenser för klassrummet?

”Om nyckeln till inläring är kontakt med språket och meningsfull interaktion, så måste vi undersöka vilken typ av språk och vilken interaktion som klassrummet kan erbjuda. Vi måste studera språkanvändningen i klassrummet för att se om och hur inläring kommer till stånd genom olika typer av interaktion i klassrummet.”

(Leo van Lier, 1988)

Men hur gick det med grammatiken?

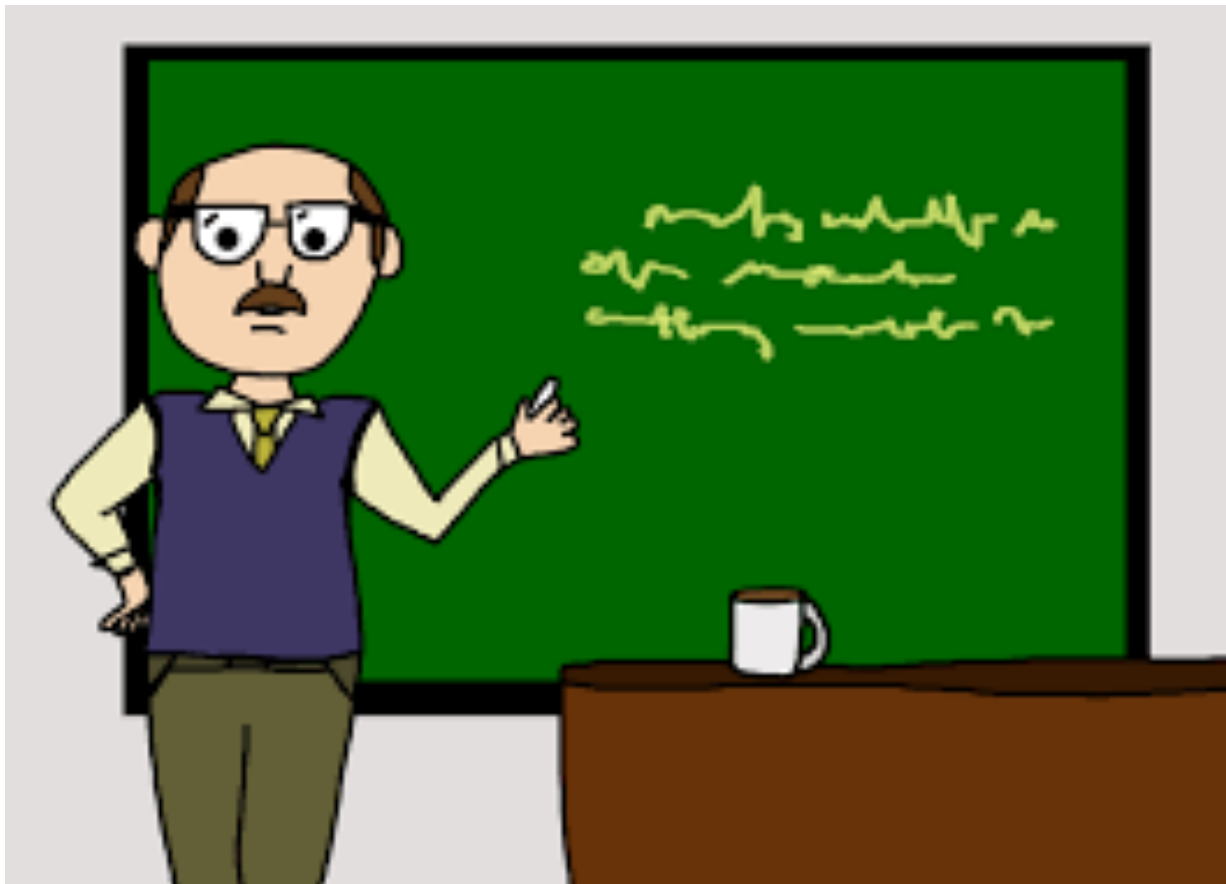

- Omfattande utvärderingar av de kanadensiska språkbadsprogrammen visade att enbart exponering för begripligt inflöde och förhandling för ömsesidig förståelse inte leder ända fram. (Swain 1985)

Men hur? Implicit som stekta sparvar ...

eller genom explicita förklaringar ...

Nej, nej, nej (Håkansson 2000)

- Läraren: Ordföljd, jag ska förklara vad det är.
Orden följer varandra. Här har vi rak ordföljd.
Det är subjekt - predikat, va? Ett och två.
Men omvänd ordföljd (skriver på tavlan) då har vi verb - subjekt. När vi har nånting framför. Här har vi tiden va? Då måste vi vända på det. Då måste vi ta verbet före.
Manuel! Klockan 12 ...
- Manuel: Äter han lunch.
- Läraren: Äter han lunch ja. Anna vad gör han klockan sju?
- Anna: *Tystnad*
- Läraren: Jo, klockan sju ...
- Anna: Klockan sju han äter.
- Läraren: ,Nej, nej, nej!

Fokus på form (Swain & Lapkin 1995)

- Inläraren måste uppmärksammas på vissa drag och mönster i målspråket (noticing) och ev diskrepanser i den egna produktionen för att inte "fastna" i prematura strukturer (outputhypotesen)
- Inlärarna bör under systematisk vägledning ges möjlighet att utforska och reflektera över språkliga mönster och modeller, formulera och testa egna hypoteser om språket i aktiviteter som bygger på ett meningsfullt innehåll.
- Metalingvistisk reflektion fördjupar inlärarnas medvetenhet om språket och den egna språkanvändningen

.Fokus på form, "noticing" och "pushed output" (Swain 1995)

- Omfattande utvärderingar av de kanadensiska språkbadsprogrammen visade att enbart exponering för begripligt inflöde och förhandling för ömsesidig förståelse inte leder ända fram.
- Pekar på behovet av "noticing" och "pushed output"

Kollaborativt textskrivande: En fräck stöld

(Lindberg & Skeppstedt 2002)

Fräck stöld i väntan på flygbussarna till Arlanda

En fräck stöld inträffade i går på Cityterminalen. En kvinna väntade på flygbussen när en man sa att hon hade smuts på kappan. Medan han hjälpte henne att ta bort fläcken stal en annan man hennes handväska. Kvinnan blev av med 2 000 kronor, flygbiljetten och passet.

En av männen har gripits.

(Metro 23 januari -98)

Fokus på verbböjning: aktiv/passiv form

- Aktiv form: griper – grep – har gripit
- Passiv form: grep – gripit – har gripits

En av männen har gripits.

Kollaborativt språkande

Rafa: nej gri greep grep griper
greep-tiisst gripits grepts
mmm grepts g r e p t s
grepst
SKRATT

Oma: rätt?

Rafa: ja vet inte inte grep

Daw: har grep har grep inget s

Rafa: har grep har grept

Daw: har grept har grept m

Rafa: har grepts

Daw: inget s

Rafa: s har grepst SKRATT

Daw: grept

Rafa: med s de finns ingen som
har de finns ingen de finns
inte person som har grep
honom så de måste stå s
bakom har grept -s

Daw: -s

Rafa: a o de kommer fel ja tror
de SKRATT har greptss

Oma: sudda där (pekar)

Språket - individuellt eller socialt?

”Språk i huvudet på individen”

”Språk i socialt samspel”

Ett socio-kognitivt perspektiv: lärande både i huvudet och i världen (Atkinson 2004)

- Kognitiva aktiviteter är i konstant samspel med den sociala världen - de varken startar eller slutar i huvudet och kunskapen är därför både "i huvudet" och "i världen".

Både papegoja, uggla och ...

Pingvin!

Språkinläraren som social varelse i samspel med omvärlden

Den sociokulturella vändningen

Ett växande antal lingvister, antropologer, utvecklingspsykologer och språkinlärningsforskare accepterar inte dikotomin mellan språkets sociala och kognitiva aspekter

Att säga att språket är socialt betyder inte att man förnekar dess kognitiva aspekter!

Ett sociokulturellt perspektiv på lärande (Vygotsky 1963)

- Understryker kontextuella och sociala aspekter på utveckling och lärande - allt lärande sker i ett sammanhang.
- Läraren har en viktig roll för att skapa en klassrumsmiljö där eleverna känner tillit, mening och sammanhang och där eleverna stärks i sin identitet som individer med värdefulla resurser och erfarenheter.
- Det interaktionella samspelet i klassrummet är avgörande för om eleverna ska känna sig inkluderade, trygga, våga kommunicera och kunna utvecklas.
- Inkluderande regler och normer för kommunikationen i klassrummet liksom tydlighet, kontinuitet och återkommande inslag i undervisningen gynnar alla elevers utveckling och känsla av tillhörighet. (Cummins 2000; Gibbons 2010).
- Stöttnings betydelse

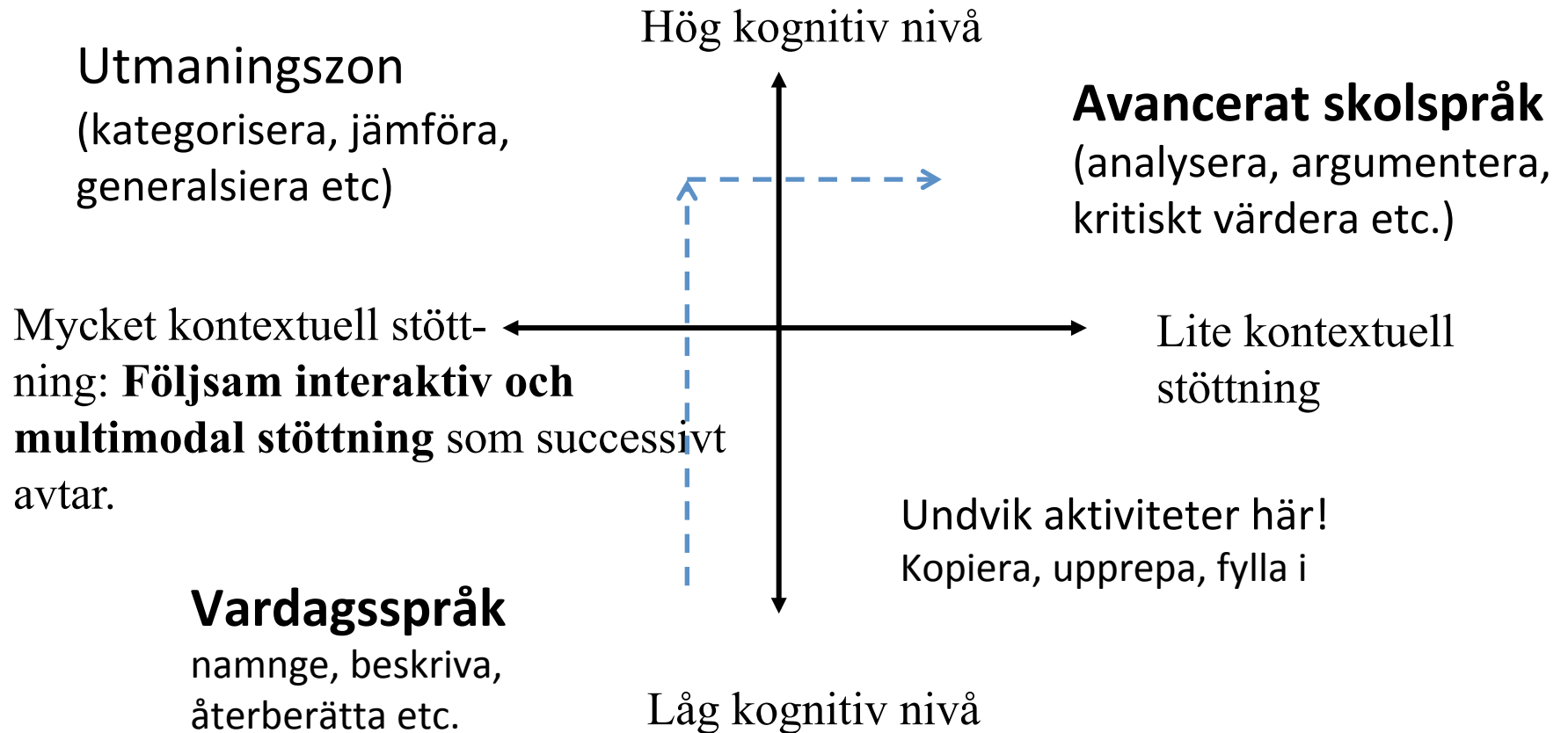
Stöttning

(Bruner m.fl 1976, Walqui 2006,
Gibbons 2010)

Syftar till lärarens ”överlämnande” och elevernas ”övertagande” av auktoritet och ansvar genom en undervisning som utmärks av

- Systematisk och stegvis progression i planering av innehåll och aktiviteter.
- Genomtänkt och transparent struktur med tydliga mål, uttalade syften och förväntningar.
- Flexibel anpassning av aktiviteter utifrån elevernas behov.
- Ett interaktivt arbetssätt och en nära dialog.
- Multimodalitet (bilder, film, figurer, laborativa inslag, aktivering av alla sinnen etc.)
- Kontinuerlig återkoppling.

Kontextuellt stöttning och kognitiv nivå (Cummins 1983)

Systemisk-funktionell språk teori och registervariation (Halliday 1985)

- Bygger på en nära koppling mellan språk och kontext. Språket är inget enhetligt system oavhängigt sociala sammanhang. Ingen åtskillnad mellan system och språkbruk
- Språket erbjuder olika val för att skapa betydelser beroende på vad vi vill uppnå och i vilken situation vi befinner oss i.
- Karakteristiska drag i en viss situation motsvaras på ett systematiskt och funktionellt sätt av en viss uppsättning lexikogrammatiska (grammatiska och lexikala) drag som tillsammans karakteriserar vad som utgör ett språkligt register.
- Det handlar om ett ömsesidigt förhållande mellan språk och kontext; språket både formar och formas av kontexten. (Halliday 1985).

SFL och registervariation

Halliday 1985

- **Beskriver och förklarar** språklig variation och skillnaden mellan vardagligt och specialiserat språkbruk utifrån ett registerperspektiv.
- Utvecklingen av språk och kunskap kan inte åtskiljas utan ses som parallell och integrerad.

Språk och lärande i olika kontexter

I förskolan

Språket **ackompanjerar** lärandet.
Lärandet och språket är **situationsbundet**
och **konkret**.

I skolan

Språket är en oskiljaktig del av lärandet .
Lärandet och språket är **situationsoberoende**
och **abstrakt**.

Vardagsspråk och skolspråk

Hur det var förut i stenåldern och så fick man ju ... vi hade en grotta med djur. Om man gjorde en grotta så fick man göra en grotta man skulle ... man göra ett skinntält, så fick man ju arbeta med pinnar och sånt och gå ut och hämta pinnar, skinn fanns ju därinne.

Näringarna förutsatte flyttning från en boplatz till en annan i enlighet med fångstens cykliska natur. På platser med fördelaktigt läge bodde man året om. De tidigaste kända bostäderna består av lämningar av kåtkonstruktioner.

Drag i skolrelaterat språk

Språkbruk i mer skriftspråkligt, skolrelaterat språk kännetecknas av drag som bidrar till ett mer abstrakt och distanserat språkbruk

- Kompakt språk: hög lexikal täthet (*mycket information, få ofta långa ord*)
- Utvecklade och komplexa nominaa uttryck (*fångstens cykliska natur, de tidigaste kända bostäderna, från en boplats till en annan*)
- Lexikala referenser (*näringarna – fisket- fångsten*)
- Nominaliseringar: Frekvent bruk av substantiv som representerar handlingar, processer och kvaliteter snarare än konkreta ting (*fångst, jordbruk, flyttning, läge*)
- Abstrakta verb “tomma” (ofta partikelverb) för att beskriva handlingar processer och tillstånd (utöva , bestå, utvinna, avta, föra med sig, påverka)

Språkliga utmaningar i skolan

Skolspråket är i hög grad skriftspråksbaserat

Skriftspråket är ingens modersmål men elevers tidigare erfarenheter av skriftspråksbaserat språkbruk är högst varierade

Till skillnad från vardagsspråket utvecklas skolspråket inte "naturligt", av sig själv utan genom medvetna och systematisk undervisning med explicit vägledning och tydliga modeller.

Skolspråken

(Postman & Weingartner 1971)

Allt vad vi vanligtvis kallar "kunskap" är språk vilket betyder att nyckeln till förståelsen av ett "ämne" är att man förstår dess språk. (...) Det är mer precist att säga att vad vi kallar ett ämne är dess språk. En "disciplin" är ett sätt att veta och vad man har kunskap om är oskiljbart från de symboler (huvudsakligen ord) som kunskapen är kodifierad i. (...)

Detta betyder att språk- och kunskapsutveckling måste gå hand i hand och att alla lärare är språklärare.

Genreprespektiv

(Magnusson 2008)

- Ämnen är ett slags textkulturer där man läser och skriver på särskilda sätt och där det finns vissa typer av texter som är utformade på särskilda sätt enligt ämnesspecifika mönster.

Ämnesspecifika register och genrer

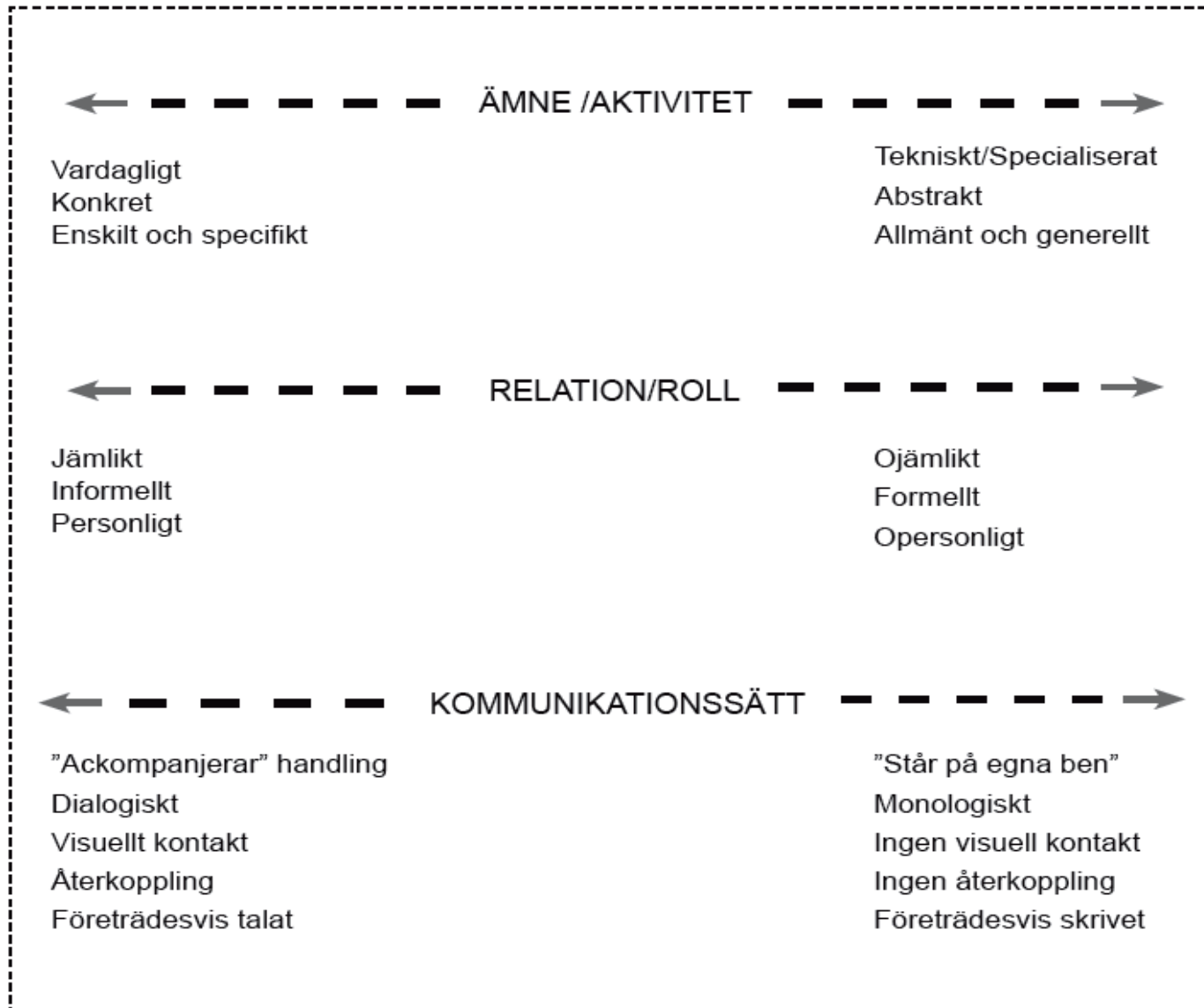
Språket i NO-undervisningen används för klassifikationer, taxonomier och för att uttrycka logiska samband mellan abstrakta eller generaliserade termer och processer.

I historia- och litteraturundervisningen som är mer narrativ till sin karaktär ligger fokus på tid, plats och omständigheter. Personer och händelser är ofta specifika oavsett om de är verkliga eller fiktiva.

(Lemke 1990)

Språkutveckling ur ett registerperspektiv: Språklig variation utifrån situationsvariablerna ämne, relation och kommunikationssätt

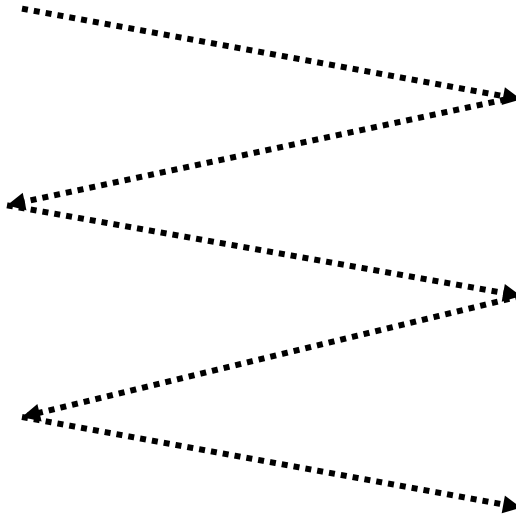
Vägen från vardagsspråk till skolspråk

Marie

Läroboken

Vardagsspråk
"hur det va förut i
stenåldern"

Skolspråk
Näringarna förutsatte
flyttningar från en
boplats till en annan

Språkinläring

... är en komplex och sammansatt process som påverkas av en mängd faktorer relaterade till den individuella språkanvändaren /inläraren och de sociokulturella omständigheter under vilka inläringen äger rum.

Poststrukturalistiska perspektiv

Pennycook 2001, Kumaravadivelu

- Ser verkligheten som präglad av mångfald och kaos och har fokus på det narrativa, lokala och kontextbundna.
- Lyfter fram variation och instabiliteten i all kunskap
- Språk som symboliskt kapital och verktyg för förhandling av identitet och sociala relationer
- Problematiserar privilegierade gruppers tolkningsföreträde i fråga om vilka som ska betraktas som "legitima talare".

Språk och identitet

- En människas identitet är inte enhetlig, statisk och oföränderlig utan dynamisk, sammansatt, motsägelsefull, och föränderlig över tid. Den förhandlas socialt och språkligt i relationer och möten med andra människor.

Om att mötas och mätas i samtal

Samtalet är den förhandling i vilken man framställer sig själv som person och relaterar sig till andra. I sådana förhandlingar riskerar den språkligt underlägsne ofta att marginaliseras och förlora värdighet och självkänsla.

Om att "återerövra sin mänsklighet"

- Att byta språk och kultur innebär också att förlora delar av sin identitet, bygga upp en ny och i många fall om "att återerövra sin mänsklighet" (Hyltenstam 1993)

Språkideologier

uppfattningar och förhållningssätt i förhållande till språk och språkbruk som råder i ett samhälle
ofta omedvetna för individerna själva
ifrågasätts sällan utan betraktas som "sunt förnuft"

En enspråkig norm i ett flerspråkigt samhälle (Garcia, Bartlett and Klefgren, 2006)

Trots en utbredd flerspråkighet och officiell flerspråkig språkpolitik lever vi fortfarande i ett samhälle som domineras av enspråkig ideologi som ger upphov till begränsningar, barriärer och konflikter. Flerspråkighet förknippas med problem och tillkortakommanden i stället för att ses som en resurs både för individ och samhället

Myter om flerspråkighet

- Myten om den "balanserade tvåspråkigheten"
- Synen på tvåspråkiga som "dubbelt enspråkiga" som förväntas hålla isär sina språk.
- Språkblandning anses skadlig och som tecken på bristfälligt språk.
- Svenska med påverkad av andraspråk ses som "dåligt" språk.
- Modersmålet stör andraspråket och bör därför undvikas "Här talar vi svenska"

Första-, andra- och främmandespråk

- Förstaspråk/modersmål/L1 utvecklas i samband med den primära socialisationen i hemmet.
- Andraspråk lärs in efter det att ett eller flera första språk etablerats i treårsåldern, antingen i barndomen eller senare i livet.
- Andraspråk utvecklas till skillnad för främmande språk in den miljö där de används och innebär därför alltid även en socialiseringsprocess.
- Med globaliseringen, IT-användning, kommunikation genom sociala medier och den internationella rörligheten i utbildningsvärlden och i arbetslivet har gränserna mellan andra och främmande språk luckrats upp och flerspråkigheten blivit en allt viktigare resurs.

Mot en mer och dynamisk språksyn

Språken i 2000-talets flerspråkiga samhällen låter sig sällan strikt uppdelas i enlighet med en ett-språk-i-tagetmodell; de överlappar, samverkar, sammansmälter och genomskär varandra.

Denna typ av flerspråkighet kommer i allt högre grad också att utgöra viktigt ekonomisk och socialt kapital på den globaliserade världens alltmer integrerade marknader.

(Garcia, Bartlett & Kleifgen 2006)

Mot en postmetodisk språkpedagogik (Kumaravadivelu 1994)

- “ Vi kan inte förbereda lärarna för att tackla så många oförutsägbara behov, önskemål och situationer som de kommer att möta; vi kan bara hjälpa dem att utveckla en förmåga att generera varierade och situationsanpassade idéer inom ramen för ett generellt ramverk som rymmer med den pedagogiska och teoretiska kunskap som för närvarande står oss till buds (s. 41, min översättning).

"Principled pragmatism"

Kumaravadivelu 1994, 2001, 2006

- Lärarna bör genom en situerad växelverkan mellan teori och praktik utforma sin undervisning, fatta beslut om relevanta klassrumsaktiviteter och bygga upp sin egen klassrumspraxis utifrån en "upplyst pragmatism" (*principled pragmatism*). Principerna måste utgå från behovet av en genuin förståelse av de lokala, språkliga, sociala och politiska omständigheter som utmärker det aktuella språkundervisnings-sammanhanget.